

Po troszku o Toszku

Gminna Gazeta Samorządowa • Toszek • Boguszyce • Ciochowice • Kotulin • Kotliszowice • Ligota Toszecka
Paczyna • Paczynka • Pawłowice • Pisarzowice • Płużniczka • Pniów • Proboszczowice • Sarnów • Wilkowiczki

„TAK” dla czystego powietrza!

Trwają przygotowania do złożenia wniosku o dofinansowanie wymiany pieców węglowych na kotły opalane biomasą lub gazem. Działan podejmowanych na rzecz środowiska naturalnego jest w naszej gminie więcej – o części z nich piszemy w aktualnym numerze „Po troszku o Toszku”.

Ochrona środowiska to dziedzina, w której chyba nigdy nie będziemy mogli powiedzieć, że osiągnęliśmy cel i niczego więcej nie musimy robić. Na tym polu zawsze będzie coś do poprawienia, do unowocześnienia, a także do nauczania czy wychowania. Tak też rozkładają się nasze działania w tej dziedzinie - mamy za sobą udane przedsięwzięcia inwestycyjne, które zostały już zrealizowane, ale też sporo przedsięwzięć takich, które są w trakcie realizacji, w przygotowaniu i w planach – powiedział Burmistrz Grzegorz Kupczyk.

W ostatnim czasie coraz trudniej uniknąć osobistego odniesienia się do tematu jakości środowiska, w którym żyjemy. Na jakość powietrza, którym oddychamy, jesteśmy szczególnie wrażliwi w zimie, kiedy spaliny wydobywające się z kominów potrafią dosłownie zatrwać nam życie. Ponieważ jednak pogorszenie zdrowia w wyniku kontaktu organizmu z trującymi kominowymi wyziewami nie następuje natychmiast, mamy skłonność do lekceważenia tego zjawiska i bagatelizowania także niektórych niewłaściwych zachowań, które być może podejmujemy niekiedy sami (rodzaj używanego węgla, spalanie rzeczy innych niż węgiel, niewłaściwa technika palenia itp.). Na poziom emisji zanieczyszczeń (tzw. „niskiej emisji”) wpływ ma jakość węgla, który spalamy (może ona być różna), ale nie tylko to. Jeden z dzielnicowych, podczas ubiegłorocznego spotkania z mieszkańcami w jednym z naszych sołectw, powiedział, że z jego wiedzy wynika, iż w wielu gospodarstwach domowych „śmieci segregujemy na takie, które spalamy w dzień i takie, które spalamy w noc”. Nie o taką segregację chodzi! Pod żadnym pretekstem nie należy w domowych instalacjach spalać śmieci, bo toksyny uwalniane w takim procesie stanowią poważne zagrożenie dla zdrowia. Jeżeli tego typu zachowania tłumaczyć chęcią zmniejszenia kosztów opłaty śmieciowej, to trzeba by jednocześnie wyliczyć ile warte jest nasze zdrowie – wtedy dopiero można by porównać, czy warto oszczędzać na jakości paliwa. Zwykle uważamy, że zdrowie jest najważniejsze, życzymy sobie przede wszystkim zdrowia, reagujemy na wszelkie symptomy chorób, dlatego zatrucie powietrza spalaniem złej jakości paliwa lub śmieci,

jest zawsze skierowane przeciwko nam samym! Prostem sposobem poprawy parametrów spalania w tradycyjnych piecach węglowych, jest też odpowiednia technika palenia. Chodzi o tzw. górne spalanie, które jest nie tylko bardziej ekologiczne (redukcja spalin sięga 80%), ale i bardziej ekonomiczne (pozwala na oszczędność paliwa rzędu 30%).

Poziom kosztów ma duże znaczenie także przy podejmowaniu decyzji w sprawie systemów ogrzewania. Program wymiany pieców węglowych, który w tym momencie przygotowujemy, ma na celu wsparcie przede wszystkim indywidualnych właścicieli nieruchomości w dostosowaniu źródeł ciepła do wymagań regionalnej uchwały antysmogowej. Uchwała sejmiku województwa śląskiego daje blisko 10 lat na wymianę starych pieców węglowych, tzw. „kopciuchów”, na nowsze piece węglowe piątej generacji. Wymogi uchwały można jednak spełnić wymieniając piec węglowy na kocioł opalany biomasą lub – tam, gdzie to możliwe – gazem. Jeśli wymiana przeprowadzona zostanie ze wsparciem środków zewnętrznych (o takie środki właśnie zabiegamy), to łączny koszt całej operacji dla mieszkańca nie powinien przekroczyć maksymalnie 4.000 zł. To również duża suma, ale porównując ją do cen pieców węglowych piątej generacji, które kształtują się na poziomie kilkunastu tysięcy złotych, warto poważnie rozważyć przejście z opalania węglem na opalanie pelletem. Do 9 maja przyjmujemy deklaracje udziału w programie. Regulamin i wszystkie szczegóły publikujemy na stronie toszek.pl. Ewentualne pytania można też kierować do pani Ewy Koprek z Referatu Gospodarki Nieruchomościami, Rolnictwa i Ochrony Środowiska, tel. 32 237-80-18, e-mail: nrs@toszek.pl. W niniejszym numerze naszej samorządowej gazety chcemy zaprezentować szereg informacji o różnych przedsięwzięciach proekologicznych i – tam gdzie to możliwe – o ich rezultatach. Mamy świadomość, że temat trudno wyczerpać, dlatego co jakiś czas będziemy do niego wracać.

9,96 mln

łączna wartość naszych inwestycji samorządowych w działania ekologiczne w latach 2010-2017 (kanalizacja, przydomowe oczyszczalnie, termomodernizacje, energia odnawialna, poprawa efektywności energetycznej)

PROSTO Z URZĘDU

W ostatnim czasie podjęliśmy intensywną pracę nad przygotowaniem dwóch projektów - ważnych z punktu widzenia warunków życia w naszej gminie w kolejnych latach. Mam na myśli przede wszystkim znaną już, dzięki zorganizowanym spotkaniom konsultacyjnym, ofertę dofinansowania wymiany pieców węglowych. W momencie, w którym drukujemy bieżący numer naszego informatora, skła-

dane są deklaracje przystąpienia do tego programu. Jego realizacja uzależniona jest od tego, czy uda nam się pozyskać dofinansowanie, o czym ostatecznie mamy dowiedzieć się w styczniu 2019 r. Aby zwiększyć szanse na pozytywną ocenę naszego projektu wynajęliśmy wyspecjalizowaną podmiot, który pomaga nam stworzyć spójną i przejrzystą aplikację. Oprócz dofinansowania wymiany pieców chcemy też sięgnąć po środki na rewitalizację blisko 19 hektarów terenów zielonych w Toszku. Planujemy inwentaryzację, pielęgnację i zagospodarowanie terenów parku na obszarze od ul. Dworcowej aż do dawnej strzelnicy, a także terenów wokół Zamku, w rejonie tzw. Lindy, skwerku przy ul. Tarnogórskiej oraz ul. Krasińskiego, a także terenu w pobliżu nowego targowiska przy ul. Morcinka. W tym zadaniu również wykorzystamy z wyspecjalizowanej firmy, która wspiera nas w przygotowaniu odpowiedniego wniosku o dofinansowanie. Wyniki tego naboru powinniśmy poznać już w czasie tegorocznych wakacji.

Ważnym zagadnieniem, które pojawiło się niedawno, jest możliwość przystąpienia naszej gminy do Górnośląsko - Zagłębiowskiej Metropolii. Kiedy powziąłem tę wiadomość od razu poinformowałem radnych o propozycji, jaką kilka gmin województwa, w tym nasza, otrzymały od przewodniczącego zarządu metropolii. Ze strony przewodniczącego Kazimierza Karolczaka padła propozycja, m.in. dla nas, aby ubiegać się o przyłączenie do metropolii. Głównym motywem tej propozycji jest możliwość uporządkowania w ten sposób zasad organizacji transportu pasażerskiego. Ponieważ jednak dla naszej gminy udział w metropolii oznacza szerszy wachlarz zysków, ale i kosztów, radni zdecydowali o skierowaniu tej sprawy do konsultacji społecznych. Wyniki konsultacji oraz decyzja radnych zostaną podane do wiadomości w maju.

Ważnym obszarem naszej działalności są obecnie sprawy drogowe. Trwa remont ul. Zamkowej. Dopiero po zdjęciu nawierzchni Remondis Aqua Toszek zdecydował o konieczności wymiany odcinka wodociągu będącego w tym rejonie. Na przeprowadzenie tych prac wyraziłem zgodę. Spowodowało to konieczność przejściowego (ok. 2 - 3 tygodnie) wycofania z placu budowy firmy modernizującej drogę na rzecz pracowników Remondis, którzy wymieniają wodociąg. Wszystkich mieszkańców, którzy korzystają z tego ważnego szlaku komunikacyjnego proszę o wyrozumiałość. Ubiegamy się również o duże środki rządowe na dofinansowanie modernizacji dróg gminnych - o wynikach naszych starań informujemy.

Z zainteresowaniem wspieram i w miarę możliwości uczestniczę w wydarzeniach kulturalnych i sportowych, które w tym czasie organizowane są u nas. Doceniam wysiłek nauczycieli włożony w przygotowanie uczniów do Gminnych Prezentacji Artystycznych, które spełniają ważną rolę w kalendarzu przedsięwzięć kulturalnych i edukacyjnych. Ukazał się kolejny numer Rocznika Toszeckiego, a w nim kolejna partia pogłębionych opracowań, które przybliżają wiedzę o naszej przeszłości zarówno dalszej jak i bliższej i pozwalają ją zachować dla przyszłych pokoleń. W Kotulinie odbył się drugi Bieg im. Marka Pawłowskiego, poprzez który upamiętniana jest postać znakomitego trenera - wychowaw-

cy, ale także na profesjonalnym poziomie promuje się aktywność fizyczną i zdrowy styl życia. Czekam też z zainteresowaniem na kolejną edycję Biegu Złotej Kaczki. W maju rozpocznie się także kolejna edycja Toszeckiego Festiwalu Muzyki Organowej i Kameralnej, w ramach którego m.in. swój jubileusz 25-lecia działalności obchodzić będzie nasz Zespół Muzyki Dawnej Tibiarum Scholares, prowadzony od ćwierćwiecza z powodzeniem przez panią Iwonę Ewertowską - Mener. Jestem przekonany, że wielu mieszkańców i gości z satysfakcją skorzysta z w najbliższych tygodniach z bogatej oferty naszych wydarzeń kulturalnych!

**Burmistrz Toszka
Grzegorz Kupczyk**

ZDROWIE

Kocham, chronię, szczepię!

Od kwietnia br. ruszyła tegoroczna edycja programów bezpłatnych szczepień profilaktycznych dzieci zamieszkałych na terenie Gminy Toszek przeciwko groźnym bakteriom pneumokokowym i meningokokowym.

Z bezpłatnych szczepień mogą skorzystać: przeciw pneumokokom - 3-latki (dzieci z rocznika 2015), przeciw meningokokom serogrupy C - 5-latki (dzieci z rocznika 2013). Programy w całości finansowane są ze środków budżetowych Gminy Toszek oraz Narodowego Funduszu Zdrowia. Szczepienia będą realizowane do 15 listopada br. Nie czekaj więc - już dziś zgłoś się do jednego z n/w ośrodków zdrowia: NZOZ Centrum Usług Medycznych AA „Remedium” - ul. Gliwicka 26, 44-180 Toszek, NZOZ „Puls” - ul. Górnośląska 1, 44-180 Toszek.

Szczegółowe informacje można uzyskać w Referacie Organizacyjnym Urzędu Miejskiego w Toszku (pokój nr 8, parter, tel. 32 237-80-17 lub 27, e-mail: org@toszek.pl).

By nie mieć wyrzutów sumienia - sięgnij po darmowe szczepienia!

SD

Burmistrz Toszka

zaprasza dzieci zamieszkałe na terenie Gminy Toszek na **BEZPŁATNE SZCZEPIENIA** przeciwko bakteriom:

pneumokokowym - dla dzieci w wieku 3 lat

meningokokowym serogrupy C - dla dzieci w wieku 5 lat

Do 15 listopada 2018 r.
rodzice/opiekunowie prawni dzieci
mogą zaszczepić swoje pociechy
w n/w placówkach:

**NZOZ Centrum Usług
Medycznych AA „Remedium”**
ul. Gliwicka 26, 44-180 Toszek
tel. (32) 233-86-22

NZOZ „Puls”
ul. Górnośląska 1,
44-180 Toszek
tel. (32) 233-43-72

Programy szczepień profilaktycznych w całości są finansowane ze środków budżetowych Gminy Toszek oraz Narodowego Funduszu Zdrowia.

KOCHAM CHRONIĘ SZCZEPIĘ

Rodzice/opiekunowie prawni szczepionych dzieci mogą zgłaszać uwagi co do jakości świadczeń w ankietach ewaluacyjnych podczas wizyt lub bezpośrednio pod nr tel. (32) 237-80-17 bądź na adres org@toszek.pl

Ogniwa fotowoltaiczne w obiektach użyteczności publicznej

W ramach zwiększania produkcji energii ze źródeł odnawialnych w roku 2017 zakupiono i zamontowano 9 mikroinstalacji fotowoltaicznych (panele polikrystaliczne) w szkołach, świetlicach wiejskich i strażnicach OSP w Toszku, Paczynie, Pniowie, Boguszycach, Wilkowiczkach i Ciochowicach. Łączna ostateczna wartość przedsięwzięcia („Eko-Toszek”) po rozstrzygniętym przetargu wyniosła 226.2655,64 zł. Moc instalacji zabudowanych w poszczególnych budynkach: Szkoła Podstawowa Toszek - 10,14kW; Świetlica wiejska Boguszycze - 2,08kW; OSP Pniów - 8,06kW; OSP Wilkowiczki - 1,04kW; Świetlica Wiejska Wilkowiczki - 1,04kW; Świetlica wiejska Pniów - 5,20kW; OSP Ciochowice - 2,08kW; Szkoła Podstawowa Paczyna - 10,14kW; Szkoła Podstawowa Pniów - 10,14kW. **GP**

Prąd ze światła słonecznego w prywatnych gospodarstwach domowych?

Coraz bardziej popularna staje się możliwość przetwarzania światła słonecznego w energię elektryczną. Fotowoltaika – bo tak nazywa się ta technologia – pozwala na szeroką skalę stosować urządzenia i instalacje, które przy prawidłowej konfiguracji pozwalają generować znaczne oszczędności w opłatach za prąd. Bazując na posiadanym już doświadczeniu, korzystając z możliwości ubiegania się o dofinansowanie i wreszcie chcąc wyjść naprzeciw tym spośród naszych mieszkańców, którzy chcieliby w fotowoltaikę u siebie zainwestować, przygotowujemy projekt montażu ogniw fotowoltaicznych dla 119 zakwalifikowanych gospodarstw domowych z naszej gminy. Liczba złożonych deklaracji przedstawia się następująco: Toszek - 33, Pniów - 24, Kotulin - 22, Paczyna - 8, Pisarzowice 7, Boguszycze - 6, Paczynka - 4, Wilkowiczki - 4, Ciochowice - 3, Ligota Toszecka - 2, Pawłowice - 2, Płużniczka - 2, Sarnów - 2. Dofinansowanie zakupu i montażu instalacji dla jednego gospodarstwa wynosi 85%,

a spodziewana oszczędność w opłatach za prąd – ok. 2.000 zł rocznie. Decyzja o dofinansowaniu naszego projektu ma zapas w listopadzie. **GP**

Poprawa efektywności energetycznej budynków

Przedszkole przed i po termomodernizacji.

Szkoła Podstawowa w Paczynie przed i po termomodernizacji.

Do inwestycji proekologicznych, które zostały już zrealizowane, należą kompleksowe termomodernizacje dwóch obiektów oświatowych: Przedszkola w Toszku i Szkoły Podstawowej w Paczynie (2015) oraz modernizacja systemu ogrzewania na Zamku w Toszku (2017). W obydwu budynkach oświatowych prace obejmowały nie tylko docieplenie elewacji, ale także wymianę źródła ciepła i montaż kolektorów słonecznych. Wymierne korzyści, jakie przyniosły te inwestycje, nie licząc efektów ekologicznych (ograniczenie niskiej emisji), polegają na znacznej obniżce kosztów ogrzewania szkoły w Pa-

czynie sięgającej 50% oraz na zmniejszeniu dynamiki wzrostu kosztów ogrzewania w przedszkolu w Toszku, dzięki wymianie pieca węglowego na opalany gazem. Łączna wartość inwestycji w budynkach oświatowych wyniosła blisko 1,1 mln zł. Natomiast wartość modernizacji zamkowego systemu ogrzewania to ponad 250.000 zł. Wymieniono ogrzewanie olejowe na gazowe, ale na prezentację rezultatów ekonomicznych inwestycji trzeba jeszcze poczekać. **PK**

Porządkowanie systemów kanalizacji

Ścieki, które powstają w gospodarstwach domowych podczas zużywania zakupionej wody na cele higieniczne, bytowe itp., są odprowadzane do oczyszczalni systemem kanalizacji sanitarnej lub (kiedy są odprowadzane łącznie z wodami opadowymi) – ogólnospławnej. Wody opadowe nie powinny jednak niepotrzebnie obciążać oczyszczalni, dlatego wymaga się obecnie, aby do oczyszczalni odprowadzać jedynie ścieki sanitarne poprzez wyodrębnioną sieć kanalizacji sanitarnej, natomiast ścieki opadowe – systemem kanalizacji deszczowej należy odprowadzać do zbiorników wodnych, rowów, rzek itp. Wszystkie układy kanalizacji budowane lub modernizowane w ostatnich latach i obecnie muszą spełniać powyższe warunki. **PK**

Przydomowe oczyszczalnie ścieków

W latach 2013 – 2017 wybudowano na terenie naszej gminy 250 przydomowych oczyszczalni, współfinansowanych (80%) przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach, w pozostałej części – współfinansowany przez zainteresowanych mieszkańców. Gdzie powstały oczyszczal-

nie? W Kotulinie – 77, w Pniowie – 28, w Boguszycach – 21, w Paczynie 24, w Pisarzowicach i Ligocie Toszeckiej – po 17, w Wilkowiczkach – 16, w Toszku – 13, w Paczynie i w Ciochowicach – po 11, w Płużniczce 6, w Proboszczowicach i Kotliszowicach – po 4, w Pawłowicach – 1. Łączna kwota środków na realizację programu wyniosła dotychczas 2,88 mln zł. Przed nami kolejny etap realizacji programu: w latach 2018 – 2021 planujemy wykonać nie mniej niż 100 kolejnych przydomowych oczyszczalni. **PK**

Segregacja odpadów

Z danych Referatu Podatków i Opłat Lokalnych naszego Urzędu Miejskiego wynika, że blisko 98% mieszkańców naszej gminy segreguje odpady, a jedynie nieco ponad 2% oddaje tzw. odpady zmieszane. Segregujemy, bo to się opłaca! Przewagę segregowania nad niesegregowaniem odpadów zapewnia blisko dwukrotnie niższa opłata za te śmieci, które zostaną wstępnie przez mieszkańców posegregowane. Za odpady niesegregowane płacimy miesięcznie 20,00 zł/osobę, za odpady segregowane 11,00 zł/osobę. Przypominamy, że kwartalną opłatę wnosi się do dnia: 15 marca, 15 maja, 15 września i 15 listopada każdego roku kalendarzowego, bez odrębnego wezwania. Wpłaty można dokonywać w kasie urzędu, u inkasenta, na indywidualny lub zbiorczy rachunek bankowy.

Informujemy, że do 29 maja br. na terenie naszej gminy organizujemy zbiórkę odpadów wielkogabarytowych oraz zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego. Szczegółowy harmonogram wywozu odpadów zamieszczony jest na portalu gminnym www.toszek.pl SZ

Ekologiczne zachowania

Jest szereg ważnych tematów, które można by zmieścić pod powyższym tytułem: racjonalne zużywanie wody, prądu, gazu; składowanie śmieci wyłącznie w miejscach do tego przeznaczonych; sprzątanie odchodów po swoich pupilach; konsekwentne segregowanie śmieci; odpowiedzialne zachowania wobec zwierząt, nie niszczenie roślinności. Coraz częściej zdarza się myślenie proekologiczne także w sposobie podróżowania, zakupach sprzętu RTV/AGD, przy wyborze instalacji i urządzeń, w żywieniu czy nawet w rodzaju wybieranej odzieży. Tematykę ekologiczną w sposób całościowy, uwzględniający potrzeby wszystkich zakątków globu, ujął papież Franciszek w głośnej encyklice „Laudato si”. W gospodarstwach domowych zachowania ekologiczne sprowadzają się najczęściej do segregacji odpadów (popularne są zbiórki plastikowych nakrętek oraz oddawanie zużytych baterii w wyznaczonych punktach) oraz racjonalnego zużywania wody i energii. Zachowania ekologiczne wymagają stałego rozwijania wiedzy i konsekwencji w działaniu. **PK**

Przedszkole

foto: Agata Konopka

Toszeckie przedszkole przy ul. Dworcowej podejmuje działania na rzecz ochrony środowiska poprzez całoroczną zbiórkę baterii w ramach współpracy z Organizacją Odzysku Reba. S.A. Ponadto placówka realizuje założenia Ogólnopolskiego Programu „Kubusiowi Przyjaciele Natury” poprzez realizację różnego rodzaju uroczystości, akcji i zajęć o tematyce przyrodniczej i ekologicznej.

Agata Konopka

SP Paczyna

foto: Archiwum SP Paczyna

Paczyńska szkoła realizuje wiele działań o charakterze ekologicznym. Tradycją szkolną jest udział uczniów w ekologicznych podchodach odbywających się z udziałem pracowników Nadleśnictwa Rudziniec. Poza regularnym edukowaniem uczniów angażuje się w akcje propagujące selektywną zbiórkę odpadów takie jak: „Zbieraj Baterie!” (we współpracy z Zakładem Gospodarki Komunalnej Organizacja Odzysku BIOSYSTEM S.A.), „Zbieramy makulaturę, oszczędzamy lasy” (ze Stena Recykling), „Pomagaj z uśmiechem – zbiórka plastikowych nakrętek” (Fundacja Stonoga – działalność charytatywna), EkoWalentynki – zbiórka elektrośmieci, Telefon pierwszej pomocy – charytatywna zbiórka starych telefonów (Fundacja Szlachetny Gest). Dzięki uczestnictwu w tych akcjach uczniowie mogą brać udział w bezpłatnych lub dofinansowanych warsztatach, a także uczyć się pomagania innym.

Agnieszka Kural

SP Pniów

Szkoła Podstawowa w Pniowie aktywnie włącza się w akcje proekologiczne tj. „Sprzątanie Świata”, „Dzień Ziemi” połączony z konkursem plastycznym- „Przyroda wokół nas”. Młodzi ekolodzy uczestniczą w warsztatach prozdrowotnych i proekologicznych („Zdrowo jem! Żyj aktywnie! Mądrze ku-

puję!” „Zmiany klimatyczne na świecie i w Polsce”-wjazd do Stacji Klimatycznej w Chorzowie), a także uczestniczą w przedstawieniach podejmujących tematykę ekologiczną (Teatr Lalek -„Wyjątkowy gość”). Zwieńczeniem wyżej opisanych przedsięwzięć będzie Powiatowy Konkurs -„Przyroda Polski”, organizowany przez Szkołę w Pniowie już wkrótce, bo 11. maja 2018 r. Uczniowie spotkają się z autorami fotografii przyrodniczych, przedstawiających popularne gatunki roślin i zwierząt. Ponadto odbędą się „Leśne Podchody” pod bacznym okiem pracowników Nadleśnictwa Rudziniec, a także pogadanki na temat znaczenia przyrody w życiu człowieka oraz działań niekorzystnie wpływających na środowisko. Na zakończenie przewidziany jest panel dyskusyjny pt. „Jakie działania podejmować, aby żyło się lepiej, zdrowiej?” oraz Ekologiczny Rajd Rowerowy.

Anna Zarzecka

SP im. Ireny Sendler w Toszku

Edukacja ekologiczna należy do priorytetowych działań wychowawczych w SP im. I. Sendler w Toszku. Uczniowie prowadzą badania elementów środowiska w ramach międzynarodowego Programu GLOBE (od 2002 roku), systematycznie uczestniczą w zbiórce zużytych baterii (już od 2007 roku), biorą udział w licznych konkursach plastycznych, literackich, fotograficznych organizowanych m.in. przez Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrze w ramach obchodów Tygodnia Ziemi.

W bieżącym roku szkolnym tematem przewodnim podejmowanych działań był smog, a największym sukcesem placówki w tej dziedzinie było pozyskanie dzięki zaangażowaniu całej społeczności szkolnej czujnika jakości powietrza firmy Airly.

Kornelia Rzepka

projekt znaczków: Maciek Segiet

SP im. Gustawa Morcinka w Toszku

Szkoła Podstawowa w Toszku bierze udział w akcji: „Pusty toner, pusty kartridż zbieraj razem z nami”. Toszecka podstawówka włączyła się do międzynarodowej akcji ekologicznej „Dzień Ziemi 2018” pod hasłem oddaj zużyty telefon komórkowy, który trwa do 18 maja. Akcje te prowadzone są przez nauczycielki i opiekunki samorządu szkolnego Annę Havemaister i Justynę Kulik

Monika Pondo

II Bieg im. Marka Pawłowskiego

21 kwietnia 2018 roku w Kotulinie odbył się II Bieg im. Marka Pawłowskiego wraz z imprezą towarzyszącą – Dniem Rodziny „BIEG PO ZDROWIE”. Podobnie jak w ubiegłym roku dzieci biegały na wyznaczonych trasach, przyznanych im zgodnie z wiekiem. Jako pierwsi wyruszyli najmłodsi, którym dopingowali nie tylko rodzice, ale i dziadkowie. Później ścigali się uczniowie, a zakończyli bieg dorośli na dystansie 5 km. Jak oceniano

trasy? Jako wymagające, gdyż wyżynne położenie wsi i trasy biegnące jej ulicami nie należały do łatwych. Wśród dorosłych znalazło się wielu profesjonalnych biegaczy, dlatego o ich pomiar czasu zadbała Firma „Zmierzymy Czas.pl” z Opola, dla uczniów biuro zawodów poprowadzili nauczyciele. Pogoda w tym roku dopisała, więc po biegu można było korzystać z różnych atrakcji: dmuchane zjeżdżalnie, zwiedzanie wozu strażackiego, pieczone kiełbaski. Dla dorosłych zaś była to okazja do spotkania, porozmawiania, po prostu chwili relaksu. Wszyscy biegacze zostali nagrodzeni medalami, a dla zwycięzców były dodatkowe nagrody. Na zakończenie biegacze wzięli udział w loterii. Imprezę tę zaszczylicili swoją obecnością: Krystian Kielbasa – Radny Sejmiku Województwa Śląskiego, Piotr Kunce - Z-ca Burmistrza Toszka, Krzysztof Klonek – Przewodniczący Rady Miejskiej w Toszku, Jacek Zarzycki – Członek Zarządu Rady Powiatu Gliwickiego i Krzysztof Grabelus – Radny Rady Miejskiej w Toszku. O bezpieczeństwo dbała policja, ratownicy medyczni i przedstawiciele Ochotniczej Straży Pożarnej. Zorganizowanie tej imprezy było możliwe dzięki licznym sponsorom, szczególnie podziękowania należą się Krystianowi Kielbasie, który ufundował statuetki dla zdobywców trzech, pierwszych miejsc we wszystkich kategoriach. Organizatorzy, czyli Rada Pedagogiczna i Rada Rodziców przy Szkole Podstawowej w Kotulinie wszystkim, którzy pomogli w zorganizowaniu tej imprezy, upamiętniającej sylwetkę nauczyciela Marka Pawłowskiego, składają serdeczne podziękowania. Do zobaczenia za rok. **Beata Grochla**

XIII Brewerie Toszeckie – kiedy zamek ożywa nocą. III Noc Muzeów na Zamku w Toszku

19 maja po raz trzynasty odbędą się Brewerie Toszeckie w ramach trzeciej Nocy Muzeów na Zamku w Toszku. W tym roku w programie przewidujemy m.in koncert Zespołu Redlin (repertuar folkowy), Zespołu Muzyki Dawnej „Tibiarum Scholares” pokazy walk rycerskich, wystawy: linorytów „Gutenbergowi drukarzem”, fotografii „Brewerie w obiektywie Marcina Witkowskiego”, obrazów powstałych w ramach pleneru malarskiego „Toszek - moc dziedzictwa”, liczne prelekcje w tym m.in.: „Toszek i okolice od starożytności po średniowiecze” Radosław Zdaniewicz, „Zamek w Toszku w świetle badań archeologicznych” Grzegorz Bąk - Pryc. Od godziny 17.00 do 24.00 będzie można bezpłatnie zwiedzić Centrum Ekspozycji Historycznych Zamek w Toszku, gdzie będzie czekała na Państwa nowa wystawa czasowa „Co na Śląsku straszy?”. Nie braknie tańców dawnych i możliwości posmakowania specjałów kuchni dawnej. Szczegółowy program już niebawem na www.zamektoszek.eu.

DW

Talenty na toszeckim zamku

Młode talenty z naszej gminy wystąpiły podczas Gminnych Prezentacji Artystycznych, organizowanych przez Centrum Kultury „Zamek w Toszku” we współpracy z toszeckim Ośrodkiem Pomocy Społecznej. Wydarzenie odbyło się na toszeckim zamku pod honorowym patronatem Burmistrza Toszka. Profesjonalnie przygotowane grupy, a także soliści zaprezentowały się w kategorii śpiew oraz taniec. Komisja oceniająca, po wnikliwej analizie podjęto niełatwą decyzję. Wyniki przedstawiały się następująco:
Kategoria śpiew:
Przedszkola:

- I miejsce Agata Bochenek Przedszkole Toszek
- II miejsce Stokrotki Przedszkole

Paczyna

- III miejsce Słoneczka Przedszkole Toszek

Wyróżnienie dla Filipa Osadnik Przedszkole Toszek

Klasy I-III

- I miejsce Gwiazdeczki SP Kotulin
- II miejsce Anna Labus SP Toszek
- III miejsce Skrzaty SP Pniów

Wyróżnienie dla KKT SP Paczyna

Klasy IV-VI

- I miejsce Agata Powróśło SP Kotulin
- II miejsce SP Pniów SP Pniów
- III miejsce Klasa VI a SP Toszek

Gimnazjum + klasa 7

- I miejsce Ada i Aneta Brumer SP Toszek – gimnazjum
- II miejsce Agata Szewczyk SP Kotulin
- III miejsce Aleksandra Golombek SP Toszek – gimnazjum

Wyróżnienie dla Agaty Czampik

SP Toszek – gimnazjum

Grand Prix dla zespołu 1, 2, 3 SP Kotulin

Kategoria taniec:

Przedszkole:

- I miejsce Stokrotki Przedszkole Paczyna

Klasy I-III

- I miejsce Black & Blue SP Paczyna
- II miejsce Sreberka z kl III d SP Toszek

Klasy IV-VI

- I miejsce Fufle SP Toszek

Grand Prix dla Dominiki Szkobel

SP Toszek - gimnazjum

Gratulujemy rodzicom tak zdolnych dzieci i dziękujemy nauczycielom za zaangażowanie i przygotowanie ich do występów. Wszystkim artystom, którzy z takim zaangażowaniem zaprezentowali swoje umiejętności życzymy dalszych sukcesów. Do zobaczenia za rok!

JR

Po
troszku o Toszku

WYDAWCA:

GMINA TOSZEK

ul. Bolesława Chrobrego 2, 44-180 Toszek

REDAKTOR NACZELNY:

Piotr Kunce

KONTAKT DO REDAKCJI:

tel.: 32 237 80 37 lub 30

e-mail: gazeta@toszek.pl

NAKŁAD: 2000 egzemplarzy

ŁAMANIE I DRUK:

Drukarnia EPIGRAF

ul. Bernardyńska 19, 44-100 Gliwice

tel. 32 279 08 56; www.epigraf.com.pl

Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonywania zmian i skrótów w nadesłanych listach i artykułach. Nadesłane materiały nie będą zwracane.

„Nasza Mała Dzika Ojczyzna” – Pierwsza w historii naszej gminy taka wystawa fotografii przyrodniczej

Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Toszeckiej zaprasza do obejrzenia wystawy fotograficznej pod tytułem „Nasza Mała Dzika Ojczyzna”. Celem wystawy do której prace wykonali Radosław Makowczyński i Andrzej Morciniec, mieszkańcy naszej gminy, jest popularyzacja zasobów przyrodniczych szeroko pojętej ziemi toszeckiej. Każdy z gatunków pokazany na wystawie był obserwowany na terenach naszej gminy lub gmin ościennych. Jest to pierwsza tego typu wystawa w Toszku i pierwsza w historii wystawa fotografii przyrodniczej wykonana wyłącznie przez naszych mieszkańców! Wernisaż wystawy odbył się 13 kwietnia a wystawę można oglądać do 30 czerwca w kawiarni Colona na zamku w Toszku w godzinach jej otwarcia. Korzystając z okazji Zarząd Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Toszeckiej pragnie serdecznie podziękować wszystkim, oso-

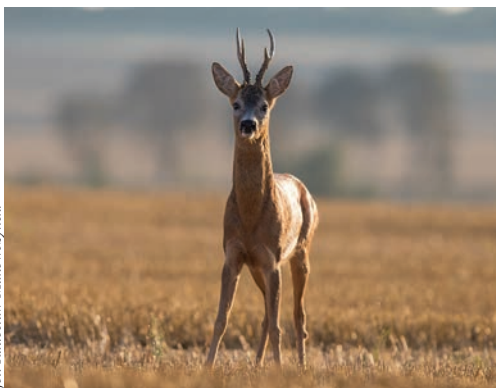

foto: Radosław Makowczyński

bom i instytucjom, dzięki którym wystawa mogła powstać a w szczególności Gminie Toszek z Panem Burmistrzem na czele, Nadleśnictwu Rudziniec z Panem Nadleśniczym na czele, Centrum Kultury Zamek w Toszku za wsparcie techniczne wystawy oraz wszystkim bez których wystawa ta nie mogłaby się odbyć. Do zobaczenia podczas oglądania wystawy!

Zarząd TPZT

Spotkania zamkowe

foto: Archiwum UM Toszek

Życie rodzinne, edukacja i kariera naukowa, występy sceniczne, zaangażowanie społeczne, wizyta u Jana Pawła II, ale także spektroskopia plazmy, fuzja jądrowa, relacje wiary i nauki - sporo było tematów rozmowy z prof. Józefem Musielokiem. Rodowity Toszanin, emerytowany rektor Uniwersytetu Opolskiego był gościem „Zamkowego wieczoru z kawą i kulturą”. Z największym trudem blisko 40 uczestników ostatniego spotkania w ramach Zamkowych wieczorów z kawą i kulturą pomieściło się w Kawiarni Colonna. Gościem wieczoru był prof. Józef Musielok, który choć sam jest postacią znaną, to wiele spraw które podejmuje, a także przedmiot jego naukowych zainteresowań były dotychczas wśród mieszkańców Toszka mało znane. *Wielu z nas wie, że pan Musielok posiada tytuł naukowy, że*

był rektorem Uniwersytetu Opolskiego, ale chyba się nie pomylę, jeśli powiem, że niewielu z nas ma pojęcie o tym, czym Pan Profesor naukowo się zajmuje. Jestem pewny, że w czasie dzisiejszego spotkania ten stan naszej wiedzy znacząco się zmieni - powiedział Piotr Kunce, współprowadzący spotkanie. Wśród zgromadzonych byli członkowie rodziny Pana Profesora - małżonka i córka z rodziną, współpracownicy z Instytutu Fizyki Uniwersytetu Opolskiego, przedstawiciele instytucji, ludzie kultury, reprezentanci samorządu Burmistrz Grzegorz Kupczyk i Radny Rady Miejskiej Tadeusz Kobiernik, a także wielu innych mieszkańców. Kolejnym gościem zamkowych wieczorów, które odbędą się 14 maja o godz. 18:00 na toszeckim zamku będzie Artur Małek, himalaista, uczestnik Narodowej Wyprawy na K2.

PK

Elektroniczna Karta Rodziny

Od stycznia 2018 roku istnieje możliwość ubiegania się o Kartę Dużej Rodziny w formie elektronicznej. W przypadku wnioskowania o kartę w formie elektronicznej, dla każdego członka rodziny, dla którego będzie wnioskowana Karta elektroniczna, konieczne będzie wypełnienie załącznika ZKDR-04- załącznik dot. osób uprawnionych do wyświetlania karty elektronicznej, który można pobrać ze strony internetowej Ośrodka Pomocy Społecznej www.ops.toszek.pl – zakładka- Karta Dużej Rodziny-Rządowa Karta Dużej Rodziny. Wnioski można pobrać również osobiście w toszeckim Ośrodku Pomocy Społecznej, ul. Rynek 11. W przypadku osób, które do dnia 31 grudnia 2017 r. złożyły wniosek o Kartę Dużej Rodziny, przyznanie Karty elektronicznej będzie bezpłatne w przypadku gdy złożą wniosek o przyznanie dodatkowej formy Karty (w postaci elektronicznej) do dnia 31 grudnia 2019 r.

OPS Toszek

Rodzina w centrum uwagi

„Rodzina w centrum uwagi” taki tytuł nosiła konferencja zorganizowana przez Wojewodę Śląskiego Jarosława Wieczorka. W Sali Sejmu Śląskiego zebrali się przedstawiciele instytucji działających na rzecz rodzin. Honorowym gościem wydarzenia była Pani Elżbieta Rafalska, Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, która podczas swojego wystąpienia przedstawiła dotychczasowe działania kierowanego przez nią resortu na rzecz polskich rodzin. Zaproszenie na konferencję otrzymał również Kierownik Ośrodka Pomocy w Toszku Arkadiusz Łuków. Konferencja zbiegła się w czasie z 1 rocznicą kierowania Ośrodkiem przez obecnego kierownika. Należy podkreślić, że od roku główne kierunki działania toszeckiego OPS dotyczą naszych seniorów oraz naszej młodzieży. Na terenie naszej gminy prężnie działają dwa Kluby Seniora, w Toszku i w Kotulinie. Równolegle i bardzo często wspólnie, dla naszych Seniorów działają młodzi wolontariusze z Centrum Wolontariatu przy OPS Toszek. Podejmowane inicjatywy są wspólnym dziełem OPS, Parafii św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Toszku, Szkoły Podstawowej im. Ireny Sendler w Toszku, Centrum Kultury „Zamek w Toszku”. Ponadto dla naszych rodzin realizujemy wszystkie należne świadczenia rodzinne (w tym program Rodzina 500+). *Pomoc ta przebiega wzorcowo, co wykazała kontrola z Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach. Przez ten rok udało mi się zrealizować połowę tego co zamierzałem, nie ustaję w biegu bo kolejne pomysły czekają – powiedział kierownik OPS w Toszku Arkadiusz Łuków.*

OPS Toszek

Nasze lokalne produkty nagrodzone!

foto: Archiwum UM Toszek

Produkt lokalny to wyrób lub usługa, z którą utożsamia się dany region (miasto, wieś). Charakteryzuje się niepowtarzalną formą, smakiem lub innowacyjną usługą turystyczną, handlową. Z wielką przyjemnością informujemy, iż dwie marki lokalne: Gospodarstwo Agrotu-

rystyczne Ranczo Kornelia i Krystian Kielbasa w kategorii produkt spożywczy oraz Centrum Ekspozycji Historycznych CK „Zamek w Toszku” w kategorii dziedzictwo kulturowe zostały wyróżnione w konkursie na produkt lokalny organizowany przez LGD „Brynica to nie granica” oraz LGD „Leśna Kraina Górnego Śląska”. Z 67 wniosków, które wpłynęły do organizatora konkursu to nasze lokalne produkty zosta-

foto: Andrzej Morcinek

foto: Ranczo Profesjonalne

ły wyróżnione tj.: Nalewka z Czornyj Porzeczeki z Ołminego Ogródka - Ranczo, oraz Centrum Ekspozycji Historycznych CK „Zamek w Toszku”. Gratulujemy wyróżnienia. Jesteśmy dumni i cieszymy się z osiągniętych sukcesów nagrodzonych toszeckich marek. **JR**

Podziel się przepisem

foto: Michał Mrozek

Z myślą o wszystkich miłośnikach dobrej kuchni, serdecznie zapraszamy naszych czytelników do przesyłania ciekawych przepisów kulinarnych tych słodkich i wytrawnych, które zostaną zamieszczone na łamach toszeckiej gazety. Przepis należy przesłać na adres e-mail redakcji: gazeta@toszek.pl Obowiązkowo należy dołączyć zdjęcie produktu wraz z imieniem osoby przygotowującej. Czekamy na ciekawe propozycje do 30 czerwca br.

JR

TOMASZ PISZE O NAS... FELIETON

Świat, który nas otacza

Widziałeś kiedyś drzewa, zwieszające swoje ramiona nad płynącą z wolna rzekę? Albo długą aleję grubych drzew, których gałęzie tworzą w górze jedyny w swoim rodzaju zielony dach? Sosny obrastające ogromne wzgórza i wydzielające ten niepowtarzalny, świeży zapach?

Drzewa przychodzą mi na myśl zawsze, kiedy myślę o naturze. Wydają mi się z nią nierozdzielnie związane - jak święta Bożego Narodzenia z mrozem i zapachem pieczonego ciasta. Dlatego martwięmnie informacje o wycinaniu wielkich połaci lasu w Ameryce Południowej, wieści o dzikich wysypiskach śmieci i widok fruwających po lesie reklamówek, z których każda będzie rozkładała się tak długo, że nie doczekają tego ani moje dzieci, ani dzieci moich dzieci.

To jest poważna sprawa, ale mam wrażenie, że boom na ekologię sięga ostatnimi czasy za daleko. To tak, jak w przypadku edukacji szkolnej, gdy od bicia dzieci po rękach, przeszliśmy do czasów, gdy

nauczyciele muszą się na każdym kroku pilnować, by nie zrobić czegoś, co nie spodoba się uczniom, a więc często - także ich rodzicom. Tak i w kwestii środowiska zdarzają się takie paradoksy jak ten, którego byłem świadkiem jakiś czas temu. Dostałem od organizacji Avaaz maila, dotyczącego przerażającej sytuacji nosorożców w jednym z afrykańskich krajów - zwierząt tego gatunku zostało tam tylko kilka setek i trzeba było szybkiej interwencji, żeby je uratować. Rozumiałem oczywiście dobre intencje członków organizacji i z serca życzyłem im powodzenia, ale gdy przyszedł do mnie kolejny mail, przeżyłem poważny szok.

Okazało się, że organizacja, która wysłała petycję w sprawie powstrzymania wycinki lasów, walczy o dobrobyt zagrożonych gatunków zwierząt i angażuje się w wiele szczytnych inicjatyw, wysłała do mnie maila o tytule: „Pilne! Czerwony alarm dla Polek!”. Chodziło oczywiście o prawo do dokonywania aborcji w Polsce. Nie chcę

tutaj wdawać się w dyskusję, czy/w jakich przypadkach aborcja powinna być dostępna. Podaję ten przykład tylko po to, żeby pokazać tendencję, która wzbudza we mnie ogromny sprzeciw - z moich obserwacji wynika, że jest coraz więcej ludzi, którzy płaczą nad losem biednych zwierząt i krzyczą w obronie wycinanego drzewa, a równocześnie gardzą ludźmi, żyjącymi na ulicach i tymi, którzy jeszcze nie mogą otworzyć ust w swojej obronie. Choć drzewa potrafią pięknie pachnieć i w niesamowity sposób zwieszać się nad rzekę, a zwierzęta patrzeć na nas słodkimi oczami, to my jesteśmy od nich ważniejsi. To człowiek jest najważniejszy. I jeśli ludzie najpierw zadbają o siebie nawzajem, jeśli zaczną szanować tych najbrudniejszych i najbardziej potrzebujących, to nauczą się też szacunku do otaczającego świata. To trochę utopijna wizja, ale być może wtedy los drzew i zwierząt zmieni się na tyle, że żadne petycje nie będą już potrzebne.

Tomasz Sobania

IV Bieg
o Złotą Kaczkę

Toszek 12 maja 2018
pod patronatem honorowym Burmistrza Toszka

Bieg i Nordic Walking dorośli, niepełnosprawni, służby mundurowe
Bieg i Nordic Walking dzieci, dzieci niepełnosprawne

Biegi dla dzieci i młodzieży od godz. 10.00
Bieg główny i Nordic Walking godz. 13.00 (ok. 10. km)

Zapisy, regulamin na www.zamektoszek.eu oraz na

kontakt z organizatorem
bieg@zamektoszek.eu, tel. 502 49 43 40

organizatorzy:
Centrum Kultury, Zamek w Toszku
Urząd Miasta i Gminy Wozniak

POLSKO-NIEMIECKI
Rajd Pamięci

Toszek

start - godz. 10:00,
pomnik Ofiar Obozu NKWD

Hubertus

meta - ok. godz. 13:00,
krzyż na Polanie Śmierci

wsparcie finansowe:

1 maja 2018r.

patronat medialny:

Zapisy: 1. Promafot (Toszek, Tarnogórska), 2. Loty.pl (Toszek, Gliwicka)
3. Video Hit (Toszek, Bolesława Chrobrego), 4. Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II, ul. Zamkowa 3 w Wielowieślu - do 20 kwietnia 2018 roku

Wpisowe: 5 zł - dorośli, 0 zł - dzieci i młodzież do 18 lat (włącznie w grupie biegaczy lub rowerzystów)

więcej informacji na: www.toszek.pl i www.wielowieś.pl

organizatorzy:

PIELĘGNUJEMY NASZĄ GWARĘ

Dzień Śląski w „Sendlerce”

for. Filip Rybiński

Pierwszy dzień kalendarzowej wiosny przebiegał w SP im. I. Sendler pod hasłem „Śląsk moją małą ojczyzną”. Było radośnie i kolorowo za sprawą pięknej dekoracji i barwnych śląskich strojów uczennic z klasy 7a oraz konferansjerów imprezy. Klasy prezentowały różne śląskie twory, np. 7a tańczyła trojoka, 7c śpiewała „Karolinke”. Gimnazjalna klasa 2a przedstawiła zabawnego „Kopciuszka” po śląsku, a 2b „Czerwonego Kapturka”, z kolei Adam Kulik zaśpiewał słynnych „Gołymbiorzy”. Występy artystyczne przeplatały się z konkurencjami konkursu wiedzy o Śląsku, w którym drużyny w finale wykonywały różne ciekawe zadania: układały puzzle, rozpoznawały herby śląskich miast i... „kulały” kluski. Na zakończenie dyrektor Walde-

mar Pigulak zachęcał uczniów do pielęgnowania regionalnego języka i śląskich tradycji.

Urszula Ambrożewicz

Godajom po naszymu – sukcesy uczniów

W Szkole Podstawowej w Kochcicach miała miejsce gala konkursu Spichlerzowego Przeglądu Etnolektów „Godajom po naszymu – je zech stonnd” organizowana przez stowarzyszenie Spichlerz Górnośląska pod honorowym patronatem parlamentarzystów: europośła Marka Plury i posła na Sejm RP Andrzeja Gawrona. Wśród laureatów zaprezentowali się uczniowie szkół podstawowych z Kotulina i z Toszka. Reprezentantem kotulińskiej szkoły był Szymon Grochła z kl. IV, który zajął III miejsce. Szymon piękną gwarą opowiedział o swojej rodzinie i wsi, gdzie mieszka, czyli Proboszczowicach. Z toszeckiej podstawówki im. Ireny Sendler swój kunszt gwary śląskiej zaprezentował Adam Kulik, który zajął II miejsce. W swoim wysoko ocenionym monologu przygotowanym przez swoją mamę, powiedział m.in. że „śląsko baba umie zrobić z niczego: bigos, szałot i... srogie larmo”, czym wzbudził aplauz publiczności. Młodemu artyście, dopingowała klasa IIIb. Gratulujemy pięknej godki!

foto. Beata Grochła

foto. Katarzyna Kulik

SP Pniów

W Gminnym Konkursie Recytatorskim zwyciężył Olwier Filak z klasy IV. III miejsce zdobyli ex aequo Magdalena Zarzecka, również z klasy czwartej oraz Maksymilian Orzechowski, uczeń klasy szóstej. Zwycięzcom gratulujemy i życzymy sukcesów w Powiatowym Konkursie Recytatorskim.

JR

Mariola Kałuska